

**414: Kadın Muayene Olduğunda
Abdest Bozular mı, Gusül Gerekir mi,
Oruç Bozular mı?**

Tarık Ebu Abdullah

26 Tem, 2018

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamunaleykum hocam;

Bayanların doktor kontrollerinde ne yazık ki çoğu zaman alttan (avret mahali) muayene olmaları gerekiyor. İceriyi bazen kamera ile görmek, bazen ise başka cihazlarla içeriye müdahale etmek gerekiyor.

Bu durumdan sonra o muayeneye maruz kalan bayanın namaz abdesti ya da gusül abdesti alması gerekir mi? Oruçlu ise orucunu kaza etmesi gerekli midir?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Muhterem bacım bu konuyla alakalı daha evvel vermiş olduğum bir cevap vardır. Ona müracaat etmenizi tavsiye ederim.[\(Bkz\)](#)

Sonra, cumhur ulemaya göre sual ettiğiniz durumda kadının abdesti bozulur ve namaz için abdest kendisine lazım gelir. Zira cumhur ulemaya göre (*Şafiiler, Hanefiler ve Hanbelilere göre*) ön (*kubul*) ve arka yoldan (*dübür*) her hangi bir şeyin çıkması abdesti bozar. Bunda çıkanın çok veya az olması, olağan veya olağanüstü olması veya içeriden çıkmış veya dışarıdan sokulmuş ve çıkmış olması ve bu eşyanın nemli, bir şey bulaşmış veya kuru çıkmış olması fark etmez. Yani sizin sual ettiğiniz durumda cumhur ulemaya göre abdesti bozan o aletin ferce girmesi değildir, ön yoldan çıkmasıdır. İster kuru veya bir şey bulaşmış çıksın her halde abdest bozulmuştur.

En-Nevevi eş-Şafii (*rahimehullah*) Muhezzeb şerhinde şöyle diyor: *"Bir erkek veya kadın kubülüne veya dübürüne sopa, sonda, ip, fitil, parmak veya başka bir şey soksa ve çıkarsa abdesti ahabımızın (Şafii ulemasını kast ediyor) ittifakıyla bozulur. İster ona bir şey bulaşmış olarak çıksın veya kuru çıksın. Ve ister tümü çıkmış olsun veya bir kısmı çıkmış olsun abdest bozulur. Çünkü (ön veya arka) yoldan çıkmıştır. Ama sırf sokması abdest bozmaz. Bunda ihtilaf yoktur."* (*el-Mecmuu, 2/11*)

Ve ibni Kudame el-Hanbeli (*rahimehullah*) Muğni'sinde şöyle diyor: *"Kişi idrar yoluna yağ damlatsa ve damlattığı yağ dönüp çıkarsa abdesti bozulur. Çünkü (ön) yoldan çıkmıştır ve muhakkak necasetle (idrarla) beraber çıkmıştır. Dolayısıyla idrarın çıkması abdest bozduğu gibi yağın idrar yolundan çıkması da abdesti bozar. Ve eğer kişi zekerine pamuk tıkasa ve pamuk idrarla*

(damlacıklarıyla) beraber çıksa abdesti bozulur. Çünkü idrar tek başına çıktığı zaman abdest bozduğu gibi başkasıyla beraber çıktığı zaman da abdest bozar. Ama kuru çıkarsa iki görüş vardır: Bir görüşe göre abdesti bozar çünkü (ön) yoldan çıkmıştır ve diğer çıkanlara benzer. İkinci görüşe göre abdesti bozmaz." (el-Muğni,1/293)

Ez-Zeylai el-Hanefi (rahimehullah) Tebyin'inde şöyle diyor: "Kadın, fercine veya dübürüne elini veya başka bir şey soksa çıkardığında abdesti bozulur. Çünkü onunla beraber necasette çıkacaktır." (Tebyinu'l-Hakaik, 1/26)

Ama bazı âlimler dışarıdan ferce girip ve sonra çıkanın kendisini nakız olarak görmezler. Bilakis çıkanın nemli, kanlı veya kubül veya dübürde olağan olanlarla beraber çıkmasını şart koşarlar.

El-Buhuti (rahimehullah) el-İkna metnini şerh ederken şöyle diyor: "(eğer taşısa) abdestli olan (kubülde veya dübürde pamuk veya sonda (taşısa) ve sonra velev ki kuru çıksa) abdest bozulur. Mecmau'l-Bahreyn sahibi bu görüşü doğrulamıştır ve desteklemiştir. Tashihu'l-Furu sahibi de şöyle demiştir: Doğru olan budur. Kuru çıkması çok nadirdir. Bunun için hüküm mazinneye taalluk etmiştir. Ve kuru çıktığında abdest bozulmaz denilmiştir. (El-Merdavi) Tashihu'l-Furu'da ve el-İnsaf'da şöyle demiştir: Abdullah'ın İmam Ahmed'ten naklettiğinden zahir olan budur. Bunu el-Kadi Mucerred'inde zikretmiştir, ibni Hamdan doğrulamıştır ve ibni Rezin şerhinde takdim etmiştir. El-İnsaf'da bunlara ilaveten ibni Ubeydan'ı da zikretmiştir. Şerhu'l-Munteha'da şöyle demiştir: Mezhep budur." (Keşşefu'l-Kına, 1/349)

Ve ibni Kudame (rahimehullah) el-Mukni metnini şerh ederken şöyle diyor: "(Abdesti bozanlar babı). (Abdesti bozanlar sekizdir. İki yoldan çıkan, ister az veya çok olsun, nadir veya olağan (her zaman çıkanlardan) olsun). İki yoldan çıkanlar umumen iki kısımdır: İdrar, dışkı, mezi, vedi, hava gibi olağan çıkanlar. Bunlar abdesti icma ile bozar. Ve ekser ulemaya göre istihaze kanı tahareti bozar. (İkinci kısım) kan, kurtçuk, taş ve kıl gibi nadir çıkanlardır. Bunlar da abdest bozar. Bu aynı zamanda es-Sevri, eş-Şafii ve Rey Ehli'nin görüşüdür de. Katade ve Malik'e göre dübürden çıkan kurtçuk abdest bozmaz. Malik'ten rivayet edildiğine göre bu tür çıkanlar nadir olduğu için ve iki yolun haricinde başka yerden çıkanlara benzediği için abdesti lazım görmezdi." (Şerhu'l-Kebir ala Metni'l-Mukni, 1/173)

Ed-Dusuki (rahimehullah) Şerhu'l-Kebir haşiyesinde şöyle diyor: "İbni Ruşd bu meselede (Maliki ulemasında) üç görüş vardır demiştir: Birinci görüş: Kurtçuk ister eziyet verenden (dışkı vb.) arî veya eziyet verenle beraber çıksın abdest bozulmaz. Mezhepte (Maliki mezhebinde) meşhur görüş budur. İkinci görüş:

Kurtçuk temiz (dışkı vb. den arî) çıkarsa abdest lazım gelmez. (Yani temiz çıkmazsa lazım gelir). Üçüncü görüş: Kurtçuk ister temiz veya eziyet veren eşliğinde çıksın, her halde abdest lazım gelir. Bu ashabımızdan (Maliki ulemasını kast ediyor) özellikle ibni Abdulkhakem'in görüşüdür." (Haşiyetu'd-Dusuki ala'ş-Şerhi'l-Kebir, 1/391)

Dolayısıyla bu görüşe göre abdesti bozan aletin çıkması değil ferçin iç kısmında olağan olan rutubetin, kanın veya başka sıvının çıkmasıdır. Bu halde tıbbi aletin ferçten kuru bir şekilde çıkması abdesti bozmaz. Yukarıda zikri geçtiği gibi İmam Ahmed rahimehullah'tan nakledilen de bunu destekliyor. Ve Maliki mezhebindeki meşhur görüşe göre alet nemli, kanlı veya benzeriyle de çıksa abdest bozulmaz.

Binaen aleyh meselede racih olan sual ettiğiniz durumlarda abdestin bozulmadığıdır. Allahu A'lem. Zira kabul ve dübürden çıkan her şeyin mutlak surette abdesti bozduğunu ispat eden şeri bir delil yoktur. Bilakis ulema bu konuda ihtilaf etmiştir. İmam Malik rahimehullah'a ve Maliki mezhebine göre nadiren ve olağanüstü çıkan şeyler abdest bozmaz. Bozar diyen ulemadan kimisi de yukarıda dediğim gibi o şeyin nemli, kanlı vs. çıkmasını şart koşmuşlardır. Ama mevzuda racih olan ferçten çıkan sıvıların temiz olmaları ve aslen abdest bozmamalarıdır. Cevabın girişinde işaret ettiğim yazıda bunu izah etmeye çalıştım. Allahu Alem.

Ama kalbiniz mutmain değilse ve şüphelere düşecekseniz o zaman size ihtiyatla hareket etmeyi ve cumhur ulemanın görüşüyle amel etmenizi tavsiye ederim. Yani bahsettiğiniz muayenelerden sonra abdest almanızı tavsiye ederim.

Bundan sonra, gusül vacip olur mu ve oruç bozulur mu sorularına gelince, hayır, gusül vacip olmaz ve oruçta bozulmaz. Zira guslü vacip kılan cimadır, sırf bir şeyin ferce girmesi değildir. Lakin giren şeyin sebebiyle meni akarsa o zaman gusül bundan ötürü vacip olur.

Aynısı oruç için de geçerlidir. Sırf bir şeyin ferce girmesi orucun nakızlarından değildir. Ama cima ve istimna orucu bozar. Cima konumuz değildir. İstimnaya gelince, kadın istimnayı kast ettiği takdirde kontrol edilirken menisi akarsa orucu bozulur ve o günün kazası üzerine vacip olur. Lakin kast etmez ama menisi akarsa o zaman orucu bozulmaz. Allahu A'lem.